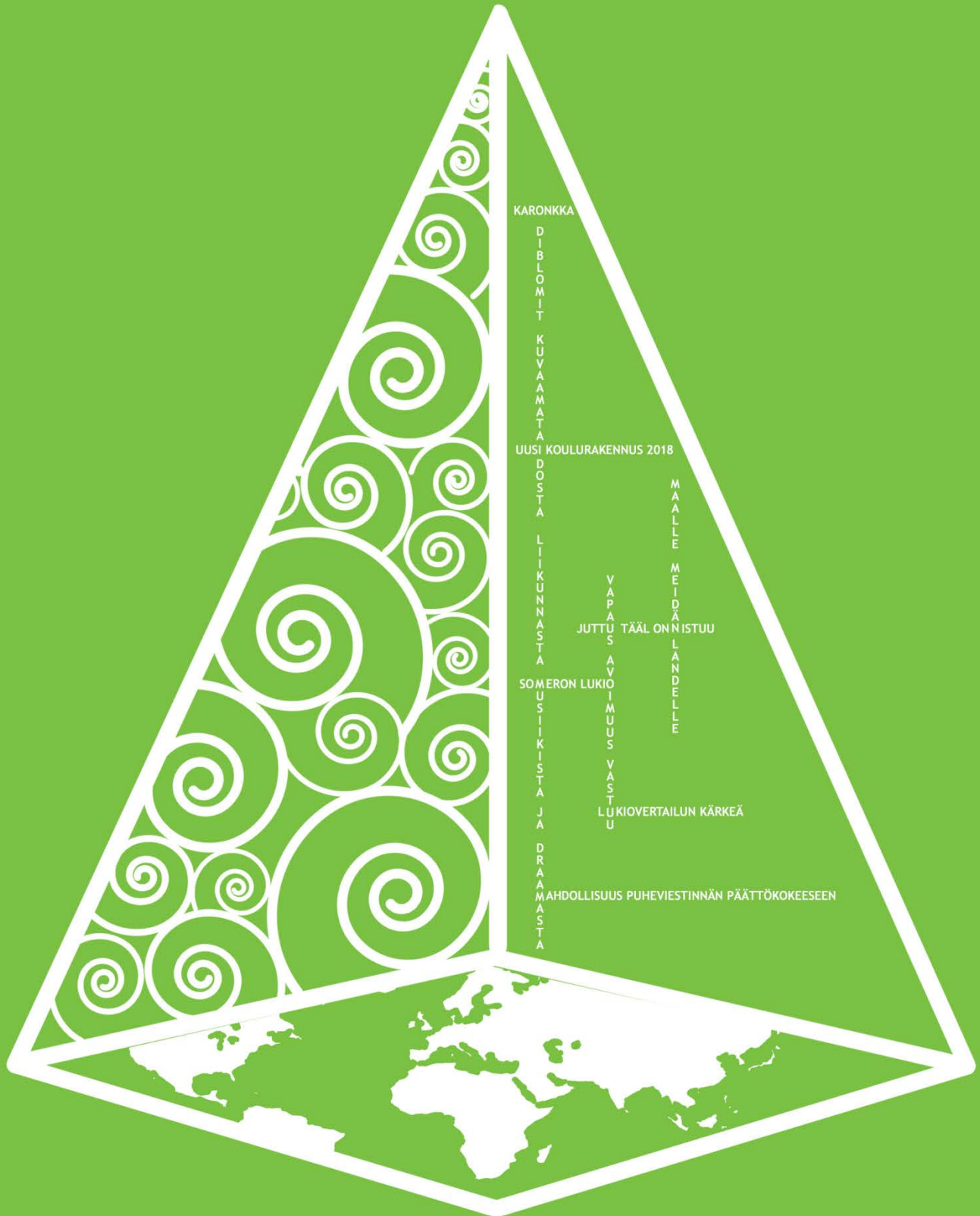

OPINTO-OPAS

KARONKKA

D I B L O M I T

K U V A A M A T A

UUSI KOULURAKENNUS 2018

D O S T A

L I I K U N N A S T A

SOMERON LUKIO

U S I K I S T A

J A

D R A M A S T A

J A

D R A M A S T A

D R A M A S T A

M A A L L E

M E I D Ä

L A N D E L L E

JUTTU TÄÄL ON NISTUU

V A P A

A V I M U U S

V A S T

L U K I O V E R T A I L U N

K Ä R K E Ä

L U K I O V E R T A I L U N

MAHDOLLISUUS PUHEVIESTINNÄN PÄÄTTÖKOKEESEEN

Sisällys

LUKION TYÖAJAT	4
Lukuvuosi 2018 - 2019	4
Jaksotus 2018 - 2019	5
Uusintakokeet.....	5
Päivittäinen työaika	6
TUNTIKAAVIO	6
Kursstitarjotin ja tuntikaavio.....	6
LUKION HENKILÖKUNTA.....	7
Lukion opettajat ja muu henkilökunta	7
Puhelinnumeroita.....	7
YLIOPPILASKIRJOITUKSET	8
Ilmoittautuminen ylioppilaskirjoituksiin.....	8
Muut ylioppilaskirjoituksia koskevat ohjeet.....	8
Ylioppilaskirjoitukset sähköistyvät	9
YLEISTÄ LUKIO-OPISKELUSTA	10
Suunnittelu	10
Opiskeluohjeita.....	10
Opiskeluaika	10
Poissa tunneilta	10
Lomat.....	11
Opintojen päätoimisuus / opintotuki	11
Opintojen laajuus	11
Koulun ulkopuoliset kurssit	11
Koeviikko	12
Uusintakoe.....	12
Arviointi ja etenemiseste.....	12
OHJAUS LUKIOSSA	14
Ryhmänohjaaja = Roope.....	14
Ryhmänohjaus = roopevartti	14
Ryhmänohjaajat 2018 – 2019.....	14
Opinto-ohjaaja.....	14
Opinto-ohjaus.....	14

OPISKELUHUOLTO	15
Koulukuraattori.....	15
Koulupsykologi.....	15
Lapsiperhepsykologi	15
Liite 1. Ainekohtaiset lyhenteet kurssitarjottimessa.....	16

LUKION TYÖAJAT

Lukuvuosi 2018 - 2019

Syyslukukausi	ke 8.8.2018 - pe 21.12.2018	188 työpäivää
Syysloma	15.10. - 19.10.2018	= 91 työpäivää
Lomapäivä	pe 7.12.2018	= viikko 42
Joululoma	la 22.12.2018 - su 6.1.2019	
Kevätlukukausi	ma 7.1.2019 - la 1.6.2019	= 97 työpäivää
Talviloma	18.2. - 22.2.2018	= viikko 8
Pääsiäinen	pe 19.4. - ma 22.4.	
Vappu	ke 1.5.	
Helatorstai	to 30.5.	
Lukuvuosi päättyy	la 1.6.	

Vanhempainilta (Opiskelu lukiossa) ke 10.10. (Suositellaan 18A-C:n huoltajille)

Vanhempainilta (Ylioppilaskirjoitukset) ti 23.10. (Suositellaan 17A-C:n huoltajille)

Vanhempainilta (Jatko-opinnot) ke 14.11. (Suositellaan 16A-C:n huoltajille)

Syksyn ylioppilasjuhla /
Itsenäisyyspäivän juhla ke 5.12.

Puurojuhla ti 11.12.

Joulujuhla pe 21.12.

Karonkka ke 13.2. (yleisöesitykset to 14.2.)

Penkkaripäivä to 14.2.

Vanhojen päivä pe 15.2.

Toimintailtapäivä ti 27.5.

2lk TET ti 28.5. ja ke 29.5.

Ylioppilasjuhla/
Lukuvuoden päätös la 1.6. klo 10

Jaksotus 2018 - 2019

JAKSO 1 koeviikko	ke 8.8. - ti 18.9. ke 12.9. - ti 18.9.	arvostelu valmis viim. to 4.10.
JAKSO 2 koeviikko	ke 19.9. - ti 6.11. ke 31.10. - ti 6.11.	arvostelu valmis viim. to 15.11.
JAKSO 3 koeviikko	ke 7.11. - pe 21.12. pe 14.12. - to 20.12.	arvostelu valmis viim. to 17.1.
JAKSO 4 koeviikko	ma 7.1. - pe 15.2. 2lk ja abit ke 6.2. - ti 12.2. 1lk to 7.2. - ke 13.2.	arvostelu valmis viim. to 7.3.
JAKSO 5 koeviikko	ma 25.2. - ti 9.4. ke 3.4. - ti 9.4.	arvostelu valmis viim. to 25.4.
JAKSO 6 koeviikko	ke 10.4. - la 1.6. ti 21.5. - ma 27.5.	arvostelu valmis viim. to 6.6.

Uusintakokeet

Uusintakoe

ti 23.10. klo 15

to 27.11. klo 15

ti 29.1. klo 15

ma 25.2. klo 15 (vain abit)

ti 19.3. klo 15

ti 7.5. klo 15

ma 10.6. klo 9

Ilmoittautuminen päättyy

ti 9.10.

ti 20.11.

ti 22.1.

to 14.2.

ti 12.3.+

ke 30.4.

pe 31.5. klo 13 saakka normaalisti wilmassa ja sen jäl-
keen wilman kautta opettajalle **viim. to 6.6.**

Päivittäinen työaika

maanantai-keskiviikko ja perjantai

1. tunti 8.05-8.50
2. tunti 9.05-9.55
3. tunti 10.10-10.50
4. tunti 11.25-12.10
5. tunti 12.15-13.00
6. tunti 13.15-14.00
7. tunti 14.05-14.50
8. tunti 15.00-16.30

torstai

1. tunti 8.05-8.50
  2. tunti 9.05-9.55
  3. tunti 10.00 -10.40
- roopevartti klo 10.40 - 10.55
4. tunti 11.25-12.10
  5. tunti 12.15-13.00
  6. tunti 13.15-14.00
  7. tunti 14.05-14.50
  8. tunti 15.00-16.30

Koulupäivä koostuu kolmesta kaksoistunnista: klo 9.05 - 10.50, klo 11.25 - 13.00 ja klo 13.15 - 14.50. Poikkeuksena on torstai, jolloin kolmas tunti ovat klo 9.55-10.40. Torstaisin on roopevartti 10.40 - 10.55. Lisäksi tunteja voi olla aamulla 8.05 - 8.50 ja iltapäivällä 15.00 - 16.30.

Päivänavaukset pidetään ma ja ke klo 9.55.

TUNTIKAAVIO

	maanantai	tiistai	keskiviikko	torstai	perjantai
1.h	6	6	6	6	6
2.h	1	2	3	4	5
3.h	1	2	3	4	5
4.h	2	3	4	5	1
5.h	2	3	4	5	1
6.h	4	5	1	2	3
7.h	4	5	1	2	3
8.h	6	6	6	6	6

Kurssitarjotin ja tuntikaavio

Kurssitarjottimeen on merkitty kaikki lukuvuoden aikana opetettavat kurssit jaksoittain. Samalle riville kirjoitettuja aineita opetetaan aina samaan aikaan. Esimerkiksi ensimmäisen jakson ykkösrivillä olevia aineita opetetaan tuntikaavioon merkittyjen numero ykkösten kohdalla. Vastaavasti kakkosrivin aineita opetetaan tuntikaavioon numero kakkosten kohdalla. Numerolla kuusi merkityissä paikoissa ei välttämättä ole opetusta. 6-palkin tuntien ajankohdista ilmoitetaan erikseen.

LUKION HENKILÖKUNTA

Lukion opettajat ja muu henkilökunta

Helmi Katriina	musiikki
Holmberg Tanja	kuvataide
Jalo Helena	draama
Kankaanpää Carita	kemia, matematiikka
Kelosaari Heini	opinto-ohjaaja
Klemola Merja	fysiikka
Kortesmäki Anu	saksa
Lapatonniemi Jarkko	historia, yhteiskuntaoppi, yrittäjäyys, TVT
Lindroos Terhi	biologia, maantiede, terveystieto
Oksanen Ritva	liikunta
Ranta Rauli	liikunta
Rietz Sirpa	matematiikka, TVT
Ryth Tarja	englanti
Salo Minna	äidinkieli
Vainio Minna	ruotsi, ranska
Öster Mikko	filosofia, psykologia, uskonto, et
Hirvenoja Ulla	koulusihteeri
Nyström Ari	talonmies
Ojuva Sari	kuraattori
Stark Tarja	terveydenhoitaja
Virtanen Kimmo	koulupsykologi

Puhelinnumeroita

Rehtori Merja Klemola	044 7791 260
Vararehtori Sirpa Rietz	040 1268 263
Opettajisto	044 1268 255
Koulusihteeri Ulla Hirvenoja	040 1268 251
Opinto-ohjaaja Heini Kelosaari	044 7791 262
Koulukuraattori Sari Ojuva	044 7791 452
Koulupsykologi Kimmo Virtanen	044 7791 259
Talonmies Ari Nyström	044 7791 256
Terveydenhoitaja Tanja Stark	044 7791 254
Keittiö	040 1268 252

Sähköposti opettajille: etunimi.sukunimi@somero.fi

Sähköposti rehtorille: someron.lukio@somero.fi

Koulussamme on käytössä wilma, jonka kautta voi myös laittaa viestiä.

YLIOPPILASKIRJOITUKSET

Ylioppilastutkintoa koskevat määräykset, ohjeet ja ajankohtainen tieto löytyy internetistä osoitteesta www.ylioppilastutkinto.fi. Erityisjärjestelyitä vaativien kirjoittajien osalta (esim. luki- vaikeus) on paras ottaa yhteyttä rehtoriin heti lukio-opintojen alussa tai ainakin ensimmäisen lukuvuoden aikana.

Ilmoittautuminen ylioppilaskirjoitukseen

Kevään 2018 ylioppilaskirjoitukseen tulee ilmoittautua vararehtorille keskiviikkoon 21.11.2018 mennessä.

Syksyn 2018 ylioppilaskirjoitukseen tulee ilmoittautua vararehtorille maanantaihin 3.6.2019 mennessä.

Näin vararehtorille jää aikaa ilmoittautumisten käsittelyyn.

Muut ylioppilaskirjoituksia koskevat ohjeet

Rehtori pitää ylioppilaskirjoituksia koskevat info-tilaisuudet opiskelijoille sekä syksyllä että keväällä. Yo-kirjoituksia käsitellään 2. vuotta opiskelevien vanhempainillassa.

SYKSYN 2018 YLIOPPILASKIRJOITUSTEN KOEPÄIVÄT

KOKEET (jakson 1 aikana)

ma 17.9. äidinkieli, lukutaidon koe

KOKEET (jakson 2 aikana)

ke 19.9. vieras kieli, pitkä oppimäärä (ENA)

pe 21.9. reaali: UE, YH, KE, GE, TE

ma 24.9. vieras kieli, lyhyt oppimäärä

ti 25.9. äidinkieli, kirjoitustaidon koe

to 27.9. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppim. (RUB)

pe 28.9. reaali: PS, FI, HI, FY, BI

ma 1.10. matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä (paperilla)

KEVÄÄN 2019 YLIOPPILASKIRJOITUSTEN KOEPÄIVÄT

KOKEET (jakson 5 aikana)

ti	12.3.	äidinkieli, lukutaidon koe
to	14.3.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä
pe	15.3.	reaali: PS, FI, HI, FY, BI
ma	18.3.	toinen kotimainen kieli (RUB)
ke	20.3.	vieras kieli (ENA)
pe	22.3.	äidinkieli, kirjoitustaidon koe
ti	26.3.	matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
to	28.3.	reaali: UE, YH, KE, GE, TE

Ylioppilaskirjoitukset sähköistyvät

Kaikkien uusien opiskelijoiden tulee hankkia kannettava tietokone, jolla voi myös suorittaa ylioppilaskirjoitukset.

[Ohjeet tietokoneen hankintaan löytyvät osoitteesta.](#)

Sähköistämisaikataulu oppiaineittain

YLEISTÄ LUKIO-OPISKELUSTA

Suunnittelu

Tunnollisesti, pitkäjänteisesti ja täsmällisesti töitä tekevä opiskelija pärjää varmasti lukio-opinnoissaan parhaiten. Lukio-opiskelua helpottaa, jos mahdollisimman varhain määrittää opiskelulle mieluisan suunnan. Mitä kieliä haluaa opiskella? Miten painottaa reaaliaineita? Kiinnostaako jokin matemaattinen ala? Toisivatko taito- ja taideaineet lisäarvoa opiskeluun?

Lukio-opinnot aloittaessa tehdään ryhmänohjaajan/opinto-ohjaajan avustuksella

opintosuunnitelma, josta selviää, mitä oppiaineita ja niiden kursseja opinto-ohjelmaan valikoituu. Kevätlukukaudella valitaan ryhmänohjaajan/opinto-ohjaajan avustuksella seuraavan lukuvuoden aikana opiskeltavat kurssit. Opinto-ohjelmaa voi vuoden mittaa muokata tarpeen vaatiessa. Isoista muutoksista on hyvä keskustella ryhmänohjaajan/opinto-ohjaajan kanssa. Suurten muutosten läpivienti saattaa pidentää opiskeluaikaa.

Opiskeluohjeita

Lukiossa käsitellään laajoja asiakokonaisuuksia. Kotitehtäviä on paljon, samoin kokeisiin luettavaa. Itsenäisen työskentelyn ja oman vastuun osuus kasvaa koko ajan. Seuraavat ohjeet voivat auttaa:

- Pyri löytämään itsellesi sopiva opiskelutyyli
Tarvittaessa sinua voi auttaa esim. erityisopettaja
- Tee kotitehtävät säännöllisesti
- Vältä myöhästymisiä ja tarpeettomia poissaoloja
- Huolehdi terveydestäsi
- Ota epäselvissä asioissa välittömästi yhteyttä opettajaan, ryhmänohjaajaan, rehtoriin, vararehtoriin tai opinto-ohjaajaan
- Kännykän käytöstä tuntien aikana päättää opettaja. Keskittymällä asiaan opit enemmän!
- Huomioi muut noudattamalla hyviä tapoja tunneilla, välitunneilla ja ruokailun aikana
- Erityisjärjestelyt on hyvä selvittää heti opintojen alussa tai opiskelutilanteen muuttuessa

Opiskeluaika

Lukiolain mukaan lukion oppimäärä on laajuudeltaan kolmivuotinen. Lukion tavoitteellinen suoritus aika on siten kolme vuotta. Opiskeluaikaa voi halutessaan lyhentää tai pidentää. Jos haluat muuttaa tavoiteaikataulua, ota yhteyttä opinto-ohjaajaan. Valmistumista voit jouduttaa itsenäisellä opiskelulla ja suorittamalla koulun ulkopuolisia kursseja. Lukiolain mukaan lukion oppimäärä tulee kuitenkin suorittaa enintään neljässä vuodessa, jollei opiskelijalle perustellusta syystä myönnetä suoritusajkaan pidennystä.

Poissa tunneilta

Alle 18-vuotiaan huoltaja ilmoittaa ryhmänohjaajalle opiskelijan poissaolosta esim. wilma-ohjelman kautta. Huoltaja saa wilmaan tunnukset, kun nuori aloittaa opiskelun lukiossa. Poissaoloon tulee aina olla pätevä syy ja poissaolo tulee selvittää mahdollisimman nopeasti. Tunneilta poissaolo ilman hyväksyttävää syytä voi johtaa kurssin arvostelematta jättämiseen. Tällöin kurssin suo-

rittaminen on aloitettava alusta opetukseen osallistuen. Päätöksen arvostelematta jättämisestä tekee kurssin opettaja. Vaikka poissaoloon olisi hyväksyttävä syy, voit joutua korvaamaan poissaolon lisätehtävillä.

Työssä käyminen ei ole hyväksyttävä syy poissaoloon. Myöskään autokoulun ajotunti ei ole peruste poissaololle. Voit olla poissa

vain insinööriajon takia, mutta tähänkin pitää pyytää lupa etukäteen.

Lomat

Ryhmänohjaaja myöntää anomuksesta loman 1-3-päiväksi. Pidemmät lomat tulee anoa rehtorilta. Lomia virallisten loma-aikojen ulkopuolella ei suositella lukio-opiskelun aikana, koska opinnot etenevät nopeassa tahdissa (yhdessä oppiaineessa on opetusta 6 tuntia viikossa).

Opintojen päätoimisuus / opintotuki

Opintotukea voidaan myöntää päätoimisiin opintoihin. Opinnot lukiossa ovat päätoimisia, jos niiden oppimäärän mukainen laajuus on yhteensä vähintään 75 kurssia. Lisäksi sinun pitää osallistua lukukauden aikana vähintään 10 kurssille tai 2 kokeeseen, jotka kuuluvat ylioppilastutkintoon. Lisää tietoa opintotuesta löytyy Kelan internetsivuilta: <http://www.kela.fi/opintotuki> Opintotukilomakkeita on saatavilla myös koulun kansliasta ja Solun aulasta. Täytetyn lomakkeen voi myös palauttaa kansliaan.

Koulumatkatuki

Voit saada koulumatkatukea, jos

- koulumatkasi on vähintään 10 kilometriä yhteen suuntaan
- koulumatkasi kustannukset ovat yli 54 euroa kuukaudessa (ei koske [Waltti-seutuliiKENNETTÄ](#), koulukuljetusta eikä itse järjestettyä kulkutapaa) ja
- teet vähintään 7 yhdensuuntaista koulumatkaa viikossa.

Koulumatka on lyhin autoreitti kodin ja oppilaitoksen välillä. Jos tämä lyhin reitti on alle 10 kilometriä, et voi saada koulumatkatukea, vaikka linja-auton kulkema matka olisi pidempi.

Lisätietoja löytyy Kelan internetsivuilta: <http://www.kela.fi/koulumatkatuki>

Koulumatkatukilomakkeita on saatavilla myös koulun kansliasta. Täytetty lomake palautetaan lukion kansliaan. Lisätietoja koulumatkatuesta saa koulusihteeriltä.

Opintojen laajuus

Opiskelija on suorittanut lukion oppimäärän silloin, kun hän on suorittanut oppiaineiden oppimäärät hyväksytysti ja lukion vähimmäiskurssimäärä, 75 kurssia täyttyy. Oppimäärään kuuluu pakollisia, syventäviä ja soveltavia kursseja. Pakollisia kursseja on 47-51 riippuen siitä, onko opiskelija valinnut lyhyen vai pitkän matematiikan. Kurssimäärän tulee sisältää vähintään 10 valtakunnallista syventävää kurssia.

Koulun ulkopuoliset kurssit

Rehtori päättää muissa oppilaitoksissa ja vapaa-ajan harrastustoiminnassa lukion aikana suoritettujen opintojen hyväksi lukemisesta lukion oppimäärään. Lukion vähimmäiskurssimäärään (75 kurssia) hyväksytään opetussuunnitelmaan kuulumattomista kursseista korkeintaan 2, mm. hygieniapassi ja autokoulussa suoritettu auton ajokortti. Vähimmäiskurssimäärän ylittävissä kursseissa voi olla useampia ulkopuolisia kursseja.

Koeviikko

Kurssikokeet pidetään yleensä kurssin päättyessä. Koeviikko järjestetään jakson viimeisinä työpäivinä. Kurssin koe pidetään pääsääntöisesti sinä viikonpäivänä, jolloin kurssille on varattu aamupäivän kaksoistunti. Jakso jakaantuu siis työskentelyaikaan ja koeviikkoon. Jo ennen koeviikkoa voi olla kokeen osasuorituksia esim. kielissä kuuntelukokeita.

Koeviikolla olevat kokeet (ja myös tunnit 9-11, vaikka niillä ei olisi koetta) pidetään klo 9.00-11.30. Kokeesta saa poistua aikaisintaan klo 11.10. Ruokailun jälkeen pidetään työjärjestyksessä olevasta kaksoistunnista loppuosa klo 12.00-13.00. Tämä tunti on ns. pohjatunti seuraavan päivän kokeelle. Pohjatunnilla yleensä kerrataan vielä kurssin keskeiset asiat. Koulupäivä päättyy pohjatunnin jälkeen. Tämän jälkeen opettajilla on mahdollisuus pitää esim. tukiopetusta.

Ensimmäistä koetta edeltävän iltapäivän oppitunnit pidetään työjärjestyksen mukaan. Koeviikon viimeisen päivän iltapäivän tunnit on varattu lukion yhteiselle toiminnalle ja opinto-ohjaukselle. Viimeisen koepäivän tunnit päättyvät aina siis klo 15.00. Näiden tuntien sisällöstä ilmoitetaan aina erikseen.

Uusintakoe

Uusintakokeessa voi yrittää korottaa hylättyä arvosanaa opetukseen osallistumatta kerran tai tehdä kokeen, josta on ollut hyväksyttävästä syystä poissa koeviikolla sekä tehdä itsenäiseen suoritukseen kuuluvan kurssikokeen. Hyväksytyn kokeen saa uusia vain painavasta syystä opettajan luvalla. Kaikkiin uusintakokeisiin on aina ilmoitauduttava etukäteen (aikataulu sivulla 4). Ilmoittautuminen tapahtuu wilmassa olevasta linkistä.

Kurssin suorittaminen

Kurssin voi suorittaa kahdella tavalla:

- 1) Osallistumalla kurssin opetukseen ja kurssin kokeeseen.
- 2) Opiskelemalla kurssin itsenäisesti ja suorittamalla sitä koskevan kokeen tai muun opettajan määräämän näytön. Myös osan kurssista voi suorittaa itsenäisellä työllä tai tenttimällä. Itsenäinen suoritus on sovittava opettajan kanssa, joka laatii ohjeet kurssin itsenäistä suorittamista varten. Hyväksyttäviä syitä kurssin itsenäiseen suorittamiseen ovat: terveydelliset syyt, valmistumisen myöhästyminen ja kaksi päällekkäistä kurssia, joita ei saa soviteltua muualle lukujärjestykseen

Arviointi ja etenemiseste

Opiskelijan suorittama kurssi arvioidaan sen päätyttyä. Itsenäisesti opiskellusta kurssista edellytetään hyväksytty arvosana (5). Tällöin siitä annetaan kurssisuoritus. Valtakunnalliset pakolliset ja syventävät kurssit arvioidaan numeroin. Soveltavat kurssit arvioidaan suoritusmerkinnällä. Koulukohtaiset syventävät kurssit arvioidaan joko numeroin tai suoritusmerkinnällä. Kesken oleva kurssisuoritus merkitään jaksotodistukseen osallistumismerkinnällä (O = osallistunut). Kesken oleva kurssi tulee suorittaa loppuun viimeistään seuraavan lukuvuoden ensimmäisenä uusintakuulustelupäivänä. Tämän jälkeen keskeneräiset kurssisuoritukset poistuvat ja kesken jääneen kurssin suorittaminen pitää aloittaa alusta. Poikkeuksena abien syksyllä tulleet O-merkinnät pakollisista kursseista poistuvat tammikuun lopussa. Keväällä valmistuvien kaikki O-merkinnät poistuvat huhtikuun lopussa. Syksyllä valmistuvien kaikki O-merkinnät poistuvat lokakuun lopussa.

Oppiaineen oppimäärän arvosana määräytyy kurssiarvosanojen perusteella. Oppiaineen oppimäärän lopullinen arvosana määräytyy opiskelijan opiskelemien pakollisten ja opetussuunnitelman perusteissa määriteltyjen valtakunnallisten syventävien kurssien kurssiarvosanojen arit-

meettisenä keskiarvosanana. Mainituista opinnoista opiskelijalla saa olla hylättyjä kurssiarvosanoja enintään seuraavasti:

Opiskelusuunnitelman mukaisesti opiskeltuja pakollisia ja opetussuunnitelman perusteissa määriteltäviä valtakunnallisia syventäviä kursseja joista voi olla hylättyjä kurssiarvosanoja enintään:

1 - 2 kurssia	0	6 - 8 kurssia	2
3 - 5 kurssia	1	9 kurssia tai enemmän	3

Oppiaineen oppimäärään etenemiseste on voimassa tilanteessa, jossa oppiaineessa on 1 nelonen enemmän kuin oppimäärään saa maksimissaan jäädä.

Lukion oppimäärän opiskelija on suorittanut silloin, kun hän on suorittanut valitsemiensa kaikkien oppiaineiden oppimäärät hyväksytysti ja lukion vähimmäiskurssimäärä täyttyy.

Päätötodistus annetaan lukion koko oppimäärän suorittaneelle opiskelijalle. Kesken lukion oppimäärän suorittamista eroavalle opiskelijalle annetaan erotodistus. Todistuksen voi saada myös yhden tai useamman oppiaineen lukion oppimäärän suorittamisesta.

Oppiaineen **päättöarvosanaa** (myös hylättyä) on mahdollista korottaa erillisessä kuulustelussa. Opettaja voi harkintansa mukaan korottaa päättöarvioinnin keskiarvon mukaista arvosanaa enintään yhdellä numerolla. Jos opiskelija on tyytymätön päättöarviointiin, hän voi pyytää arvioinnin uusimista.

Suoritusmerkintä: Lukioasetuksen määrittämin numeroarvosanoin arvioidaan kaikki pakollisten oppiaineiden oppimäärät sekä valinnaiset vieraat kielet. Opinto-ohjauksesta annetaan suoritusmerkintä. Mikäli opiskelija pyytää, on hän oikeutettu saamaan suoritusmerkinnän liikunnasta ja sellaisista oppiaineista, joissa opiskelijan suorittama oppimäärä käsittää vain yhden kurssin sekä valinnaisista vieraista kielistä, mikäli opiskelijan suorittama oppimäärä niissä käsittää vain kaksi kurssia.

OHJAUS LUKIOSSA

Ryhmänohjaaja = Roope

Ryhmänohjaaja on opiskelijan lähiohjaaja, joka kannustaa ja ohjaa opiskelijoitaan lukio-opintojen ajan. Ryhmänohjaajan tehtävä on seurata ryhmäläistensä kurssikertymää ja poissaoloja. Hän huolehtii myös yhteyksistä huoltajiin ja opiskelijahuoltoryhmään. Ryhmänohjaaja pitää roopevartit ja huolehtii ajankohtaisten asioiden tiedottamisesta ryhmälleen.

Ryhmänohjaus = roopevartti

Ryhmänohjausta järjestetään torstaisin klo 10.40-10.55. Roopevartteihin osallistuminen on kaikille pakollista päivän lukujärjestyksestä riippumatta. Roopevartit ovat osa pakollista OP1-kurssia. Ohjauksissa käsitellään lukion ajankohtaisia asioita, joten läsnäolo on senkin vuoksi tärkeää.

Ryhmänohjaajat 2018 - 2019

16A	Lapatonniemi Jarkko
16B	Salo Minna
16C	Lindroos Terhi
17A	Helmi Katriina
17B	Öster Mikko
17C	Kankaanpää Carita
18A	Kelosaari Heini
18B	Ryth Tarja
18C	Minna Vainio

Opinto-ohjaaja

Opinto-ohjaaja ohjaa opiskelijoita lukio-opintojen ja ylioppilastutkinnon suunnittelussa ja toteuttamisessa yhdessä muiden ohjaajien kanssa. Opinto-ohjaaja on päävastuussa opinto-ohjauksen kokonaissuunnittelusta. Opinto-ohjaajan päätehtävä on opiskelun, elämänsuunnittelun ja uravalinnan ohjaus.

Opinto-ohjaus

Lukion opinto-ohjauksen ydintehtävä on henkilökohtainen ohjaus. Henkilökohtaisen ohjauksen tavoitteena on, että jokainen lukiolainen tapaa opinto-ohjaajan vähintään kerran vuodessa. Henkilökohtaisten tapaamisten tarkoituksena on lukioaikaisen opintosuunnitelman jatkuva päivittäminen, persoonallisen kasvun ja kehityksen tukeminen sekä jatko-opintoihin ja ammatilliseen suuntautumiseen liittyvien asioiden käsittely. Opinto-ohjaajan lukujärjestys (läsnäolo) on nähtävissä opinto-ohjaajan työhuoneen ovesa.

Opinto-ohjauksen pakolliset kurssit toteutetaan pääsääntöisesti luokamuotoisena lähiopetuksena. Tunnit pidetään yleensä tiistai aamuisin klo 8.05-8.50. Opinto-ohjaaja tiedottaa erikseen opinto-ohjauksen tuntien pitamisestä wilmassa. Sisällöt määritellään valtakunnallisessa opetussuunnitelmassa.

OPIKELUHUOLTO

Kaikissa Someron kouluissa toimivat koulukohtaiset yksilölliset ja yhteisölliset oppilashuoltotyöryhmät. Oppilashuoltoon kuuluu oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen ja ylläpitäminen. Sen tavoitteena on luoda terve ja turvallinen oppimis- ja kouluympäristö, suojata mielenterveyttä, sekä ehkäistä syrjäytymistä ja edistää koko kouluyhteisön hyvinvointia. Oppilashuollon erityispalveluita Somerolla ovat koulukuraattorin ja koulupsykologin palvelut. Somerolla oppilasmäärät yhtä koulupsykologia ja -kuraattoria ja kohden ovat pysyneet lain määräämällä tasolla. Tämän johdosta koulupsykologin ja -kuraattorin apu on nopeasti oppilaiden ja perheiden saatavilla.

Koulukuraattori

Koulukuraattori vastaa koulun sosiaalityöstä. Työn tavoitteena on edistää oppilaiden hyvinvointia ja kehitystä sekä turvata koulunkäynnin sujuvaa etenemistä. Koulukuraattorilta saa apua, jos lapsella/nuorella on vaikeuksia esim. koulunkäynnissä, ihmissuhteissaan tai hänen elämässään tapahtuu muutos. Ennaltaehkäisevä ja tukea antava mielenterveystyö on osa kuraattorin tehtäväkuvaa. Lisäksi siihen kuuluu koko kouluyhteisön hyvinvoinnin ja toiminnan tukeminen sekä kodin ja koulun yhteistyön tukeminen.

Koulupsykologi

Koulupsykologin työ sisältää oppilaan oppimisvalmiuksien, erilaisten koulunkäyntivaikeuksien ja oppilaan hyvinvoinnin arviointia. Arvioinnin pohjalta koulupsykologi suunnittelee tarvittavia tukitoimia yhdessä opettajan ja huoltajien kanssa sekä seuraa niiden vaikutusta oppilaan koulunkäyntiin. Tarvittaessa koulupsykologi ohjaa jatkotutkimuksiin.

Lapsiperhepsykologi

Lapsiperhepsykologi hoitaa Someron kaupungin sosiaalihuoltolain mukaista kasvatus- ja perheneuvontaa. Lapsiperhepsykologi tukee tapaamisin ja kotikäynnein lapsen, nuoren tai perheen psykososiaalista hyvinvointia sekä ennaltaehkäisee ja korjaa ongelmia. Lapsiperhepsykologin tehtäviin kuuluvat mm. lasten ja nuorten kognitiiviset ja tunne-elämän arvioinnit sekä sosioemotionaalisen kehityksen ja psyykkisen tuentarpeenarvioinnit. Lapsiperhepsykologin vastaanotto sijaitsee sosiaalitoimiston tiloissa, kouluilla ja päiväkodeissa.

Liite 1. Ainekohtaiset lyhenteet kurssitarjottimessa

ÄI	Äidinkieli ja kirjallisuus
ENA	Englanti (alakoulussa alkanut kieli)
RUB	Ruotsi (yläkoulussa alkanut kieli)
SAB2	Saksa (peruskoulun 8. alkanut kieli)
SAB3	Saksa (lukiossa alkava kieli)
RAB2	Ranska (peruskoulun 8. alkanut kieli)
RAB3	Ranska (lukiossa alkava kieli)
VEB2	Venäjä (peruskoulun 8. alkanut kieli)
VEB3	Venäjä (lukiossa alkava kieli)
MAA	Matematiikka, pitkä
MAB	Matematiikka, lyhyt
MAY	Matematiikka, yhteinen kurssi (kurssi 1)
FY	Fysiikka
KE	Kemia
GE	Maantieto
BI	Biologia
HI	Historia
YH	Yhteiskuntaoppi
FI	Filosofia
UE	Evankelis-luterilainen uskonto
ET	Elämäkatsomustieto
KU	Kuvataide
MU	Musiikki
LI	Liikunta
OP	Opinto-ohjaus
TE	Terveystieto
PS	Psykologia
TVT	Tieto- ja viestintäteknikka
DR	draama
TO	Teemaopinnot
LD	Lukiodiplomit
TA	Taiteiden väliset kurssit